

HOVRÄTTEN FÖR
NEDRE NORRLAND

Rotel 4

PROTOKOLL
2017-11-29
Föredragning i
Sundsvall

Aktbilaga 22
Mål nr ÖÄ 1027-16

RÄTTEN

Hovrättsråden [REDACTED] och [REDACTED], referent samt tf. hovrättsassessorn
[REDACTED]

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Hovsrättsfiskalen [REDACTED]

PARTER

Klagande

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Motpart

1. [REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

2. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

3. CSN
Sundsvall IN
Skuldsanering
851 82 Sundsvall

4. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

5. Försäkringskassan
Kundcenter för partner
831 84 Östersund

6. [REDACTED]
[REDACTED]

7. [REDACTED]
[REDACTED]

Dok.Id 137946

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 170 851 03 Sundsvall	Södra Tjärngatan 2	060-18 68 00 E-post: hovratten.nedrenorrland@dom.se www.hovrattenfornedrenorrland.se	060-18 68 39	måndag – fredag 08:00–16:00

8. [REDACTED]

[REDACTED]

9. [REDACTED]

[REDACTED]

10. [REDACTED]

[REDACTED]

11. [REDACTED]

[REDACTED]

12. [REDACTED]

[REDACTED]

13. [REDACTED]

[REDACTED]

14. [REDACTED]

[REDACTED]

15. [REDACTED]

[REDACTED]

16. [REDACTED]

[REDACTED]

17. Skatteverket
Borgenårssektionen
781 87 Örebro

18. [REDACTED]

[REDACTED]

19. [REDACTED]

[REDACTED]

SAKEN

Skuldsanering

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Gävle tingsrätts slutliga beslut 2016-09-05 i mål Ä 1750-16

Kronofogdemyndigheten beslutade den 18 augusti 2015, efter att ha inlett skuldsanering för [REDACTED] att avslå hennes ansökan om skuldsanering. Kronofogdemyndigheten motiverade beslutet med att den ekonomiska brottsligheten [REDACTED] begått talar mot att skuldsanering beviljas, att brottet ligger förhållandevis nära i tid och att skadeståndet inte är särskilt gammalt. Vidare anförde Kronofogdemyndigheten att den skadelidande inte har uttalat sig positivt om att skuldsanera skadeståndet. Dessutom har [REDACTED] brustit i sin medverkan när hon inte meddelat Kronofogdemyndigheten att hon dömts för förskingring. Kronofogdemyndigheten ansåg att det vid en helhetsbedömning bakgrund inte är skäligt att hon beviljas skuldsanering i dagsläget.

Genom det överklagade beslutet avslog tingsrätten [REDACTED] överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut.

[REDACTED] har överklagat tingsrättens beslut och anført i huvudsak följande. Hon har inte undanhållit hur skulden till bostadsrättsföreningen uppkommit eller att hon begått brott. Om det fanns ytterligare frågor eller funderingar kring detta borde handläggaren ifrågasatt hennes uppgifter. Endast ca 10 procent av hennes totala skuldbörda har uppkommit p.g.a. brott. Hon kommer inte kunna betala av sina skulder inom en lång framtid då hon lider av vissa funktionsnedsättningar efter en stroke 2013 samt behandlas för olika hjärtfel. Hon är idag inte 100 procent arbetsför och kommer troligtvis inte kunna arbeta heltid igen.

Hovrätten beviljade prövningstillstånd den 23 januari 2017. Den 19 september 2017 beslutades att vilandeförklara ärendet i avvaktan på Högsta domstolens avgörande i mål

Ö 4614-16 (Högsta domstolen avgjorde sitt mål den 19 oktober 2017). Borgenärerna har under ärendets handläggning i hovrätten beretts möjlighet att yttra sig.

██████████ har motsatt sig att tingsrättens beslut ändras och anfört i huvudsak följande. De finansierar sin verksamhet med årsavgifter från de boende i föreningen och det är deras pengar de måste ta av om skulden till ██████████ skrivs av. ██████████ bor kvar i föreningen och äger en bostadsrätt till hälften. Föreningen anser att domen från Gävle tingsrätt angående förskingring är klart formulerad och att domen borde nämnts av ██████████ vid ansökan. Gävle tingsrätts beslut att avslå ██████████ ansökan om skuldsanering var välgrundat. Frågan är för tidigt väckt och att bevilja skuldsanering i detta läge skulle upplevas som stötande av medlemmarna.

██████████ har yttrat sig och hänvisat till tidigare inskickade yttranden till Kronofogdemyndigheten där det framgår att deras fordran uppkommit genom att gäldenären under lång tid felaktigt redovisat arbetad tid, sjuktid och föräldrapenning till dem. Bedömningen gjordes att hon handlat medvetet eller grovt oaktsamt. Detta handlande är väl att jämföra med handlandet inom ramen för hennes förtroende-uppdrag i bostadsrättsföreningen. Med anledning av att det gått lång tid sedan ██████████ beslut samt att hon amorterat ned den ursprungliga kapitalfordran kan de inte bedöma om det vore oskäligt att bevilja henne skuldsanering.

Försäkringskassan har motsatt sig att tingsrättens beslut ändras och anfört följande. Det förhållandet att ██████████ skadeståndsskuld till bostadsrättsföreningen endast utgör en liten del av skuldbördan bör väga lätt jämfört med att hon gjort sig skyldig till ekonomisk brottslighet relativt nära i tid. Särskilt med beaktande av att hon endast återbetalat en blygsam del av den ursprungliga skadeståndsfordringen.

Skatteverket har inte haft någon invändning mot att skuldsanering beviljas men vill påpeka att skulder som uppkommit efter inledandet inte omfattas och att detta bör tas i beaktande.

CSN har anfört att [REDACTED] överklagande ska avslås med hänsyn till de skäl som angivits i tingsrättens beslut den 5 september 2016.

Övriga borgenärer har inte haft något att tillägga i ärendet.

Hovrätten fattar följande

SLUTLIGA BESLUT (meddelat 2017-12-14)

Med ändring av tingsrättens beslut upphäver hovrätten tingsrättens och Kronofogdemyndighetens beslut (dnr. S-08921-14) och visar ärendet åter till Kronofogdemyndigheten för fortsatt handläggning.

SKÄL FÖR BESLUTET

Skuldsanering får enligt 7 § skuldsaneringslagen (2016:675) beviljas om gäldenären inte rätteligen kan betala sina skulder och denna oförmåga med hänsyn till samtliga omständigheter kan antas bestå under överskådlig tid (kvalificerad insolvens). Av 9 § samma lag följer att skuldsanering får beviljas om det är skäligt med hänsyn till gäldenärens personliga och ekonomiska förhållanden. Vid skälighetsbedömningen ska särskilt beaktas omständigheterna vid skuldernas tillkomst, de ansträngningar gäldenären har gjort för att fullgöra sina förpliktelser och det sätt på vilket gäldenären har medverkat under handläggningen av ärendet om skuldsanering.

Hovrätten ansluter sig till Kronofogdemyndighetens bedömning att [REDACTED] uppfyller kravet på kvalificerad insolvens. Frågan är om det med hänsyn till samtliga omständigheter är skäligt att hon beviljas skuldsanering.

Av förarbetena till den ursprungliga skuldsaneringslagen framgår att skadeståndsfordringar som grundar sig på brott normalt bör hindra en skuldsanering men att sådana fordringar inte generellt bör undantas från skuldsaneringslagens tillämpningsområde. De undantagsfall som nämns är exempelvis om det är fråga om skadestånd av äldre

datum där gäldenären fullgjort en del av sin betalningsförpliktelse eller där skadeståndet endast utgör en mindre del av gäldenärens samtliga skulder (se prop. 1993/94:123 s.100 ff). Högsta domstolen har i ett beslut den 19 oktober 2017 i mål Ö 4614-16 uttalat att dessa förarbetsuttalanden alltjämt är vägledande men bör ses mot bakgrund av hur förhållandena var då, när skuldsaneringsinstitutet var oprövat och det fanns farhågor om ett överutnyttjande och att skuldsanering skulle beviljas i situationer där det var direkt stötande.

Högsta domstolen har uttalat att den omständigheten att en gäldenär har en skuld på grund av brottsligt handlande inte utgör ett absolut och slutligt hinder mot skuldsanering. En mindre skuld på grund av brottsligt handlande bör inte tillmätas någon större betydelse och även om det rör sig om en mer beaktansvärd skuld på grund av grövre brottslighet bör detta inte utgöra ett evigt hinder mot skuldsanering. En utgångspunkt bör vara att när det rör sig om en mer beaktansvärd skuld bör hindret under en viss inledande tid vara absolut. Beroende på omständigheterna kan det handla om några år, men många gånger bör tiden vara avsevärt längre. Efter en i förhållande till omständigheterna ytterligare tid, som kan vara betydande, bör man kunna bortse från att en skuld har en brottslig grund. Ju grövre brottet är desto längre tid bör det inverka på bedömningen. När grunden för skulden inte längre utgör ett absolut hinder bör särskilt avseende fästas vid behovet av ekonomisk rehabilitering sammantaget med de ansträngningar som gäldenären gjort för att fullgöra sina förpliktelser (se Högsta domstolens resonemang i beslut den 19 oktober 2017 i mål Ö 4614-16).

██████████ har gjort sig skyldig till förskingring gentemot sin bostadsrättsförening under perioden 1 januari 2011 till 30 oktober 2011. Genom ett strafföreläggande utfärdat 2012-09-25, vilket godkänkts av ██████████, framgår att påföljden för gärningen blev villkorlig dom. Skulden till bostadsrättsföreningen fastställdes i Gävle tingsrätts dom den 2012-09-07 till 75 010 kr avseende förskingrat belopp och ytterligare 44 582 kr för rättegångskostnader.

Av ██████████ totala skuldbörda om ca 1 292 047 kr utgörs alltså ca 10 procent av skulden till bostadsrättsföreningen. Hennes skuldproblematik började redan på tidigt

00-tal och accelererade under 2010 till 2012. [REDACTED] har betalat på sina skulder genom löneutmätning samt försökt att återköpa sin pensionsförsäkring.

Hovrätten gör följande bedömning.

Den brottslighet som [REDACTED] gjort sig skyldig till och den skuld som uppstått härav talar visserligen mot att skuldsanering ska beviljas. Även om den ekonomiska brottsligheten är allvarlig i skuldsaneringshänseende anser hovrätten mot bakgrund av den tid som förflutit att den inte utgör ett absolut hinder mot skuldsanering. Skulden till bostadsrättsföreningen utgör endast ca 10 procent av [REDACTED] totala skuldbörda och hon har betalat av en del av skulden. Detta sammantaget med att drygt sex år förflutit sedan brottet begicks innebär att bakgrunden till skulden nu endast i viss mån talar mot skuldsanering.

Vid bedömningen av om det är skäligt att bevilja skuldsanering bör särskild vikt fästas vid behovet av ekonomisk rehabilitering och de ansträngningar [REDACTED] gjort för att fullgöra sina förpliktelser. Bedömningen ska göras ur ett samhälleligt perspektiv och inte återföras på hur borgenärer och andra kan tänkas reagera i det enskilda fallet (Högsta domstolen, mål Ö 4614-16) Det är uppenbart att [REDACTED] har ett stort behov av ekonomisk rehabilitering. Hon lider av sviter efter en stroke och flera hjärtproblem och kommer troligtvis inte att kunna arbeta heltid igen och har därför ansökt om sjukersättning. [REDACTED] har också försökt betala av på sina skulder efter ekonomisk förmåga.

Hovrätten anser inte att [REDACTED] brustit i sin medverkan vid Kronofogdemyndighetens hantering av hennes ärende. Hon har tydligt, både i ansökan och senare mailkonversation, angett att hon blivit polisanmäld på grund av händelsen med bostadsrättsföreningen, att hon erkände sitt fel och att det sedan "inte hände något mer". [REDACTED] har godkänt ett strafföreläggande och därigenom blivit ådömd villkorlig dom. Det framstår som sannolikt att [REDACTED] uppfattat att händelsen därefter var utagerad. Med anledning av de uppgifter som Kronofogdemyndigheten fått, dels av

██████████ och dels av bostadsrättsföreningen, får det anses ha ankommit på dem att ytterligare utreda omständigheterna kring detta.

Vid en samlad bedömning anser hovrätten att ██████████ tidigare brottslighet och skulden hänförlig till den inte numera bör utgöra hinder mot att bevilja skuldsanering. Tingsrättens beslut ska därför ändras på så sätt att tingsrättens och Kronofogdemyndighetens beslut ska upphävas och ärendet återförvisas till Kronofogdemyndigheten för fortsatt handläggning.

Beslutet får inte överklagas.

██████████
Protokollet uppvisat 2017-12-13/